

FORM THREE

102/1

KISWAHILI – INSHA

MWONGOZO WA KUSAHIHISHIA

1.

Mtahiniwaazingatiemtindowaripotiyaani.

(a) Anwani / Kichwa/mada.

(b)

Utanguliziwanajopowatajwenamudawakuwa silisharipotinjiazakukusanya data.

(c) Matokeoyauchunguzi/ utafiti.

(d) Mapendekezo.

(e) Hitimisho -maoniyakamati.

(f) Jina la mwandishi, sahihinatarehe.

Chanzo cha utovuwasalama.

(i) Uchocheziwakisiasa.

(ii) Umaskini /njaa.

(iii) Ukosefuwakazi /ajira.

(iv) Makundiharamu .

(v) Silahaharamu.

(vi) Ufisadi.

(vii) Dawazakulevya.

(viii) Utepetevuwawalindausalama.

(x) Vita naukimbizi

(x) Mizozoyamipaka.

(xi) Wiziwamifugo.

Kuimarishausalama.

(i) Sera mwafakazakulindakilamwananchi.

(ii) Wanasiasakuhubiriamaninautaifa (vyombovyahabaripia)

(iii) Ugavisawawarasilimalizanchi.

(iv) Sera mwafakazaajiranaakazi.

(v) Kanunizakushughulikiamizozo.

(vi) Kuongezaidadiyawalindausalama.

(vii) Mbinuzakupambananaufisadi.

(viii)

Kuelimishakuhusuumuhimuwakudumishaus alamanaamani/kuhamasisha.

2. Mawasiliano yanawezakuwa:

(i) Uchukuziwanjiazareli, barabaran.k.

(ii) Usafirikwandege.

(iii) Mawasiliano yasimu, baruapepen.k.

(iv) Vyombovyahabari – k.v. redio, televisheni, magazeti.

Hatuazakimaendeleo

(a)

Uchukuziwareliumeimarikakupitiamagarimo shi, magariyastima.

(b)

Barabarazimeimarikakamazakupitiajuuyama daraja.

(c) Usafiriwandege –

hadiwandegekubwakubwakama ‘Boeng’, ‘Concord’ n.k.

(d) Simurununuhadipepesi.

(e) Tarakilishi – kimasomo /utafiti.

(f) Matangazokurushwamojakwamojakutok abarahadibaralingine.

(g) Utandawaziumeifanyaduniakuwakijjiki dogo.

Tanbihi. Mwanfunzialengemaendeleoya
mawasilianowalasiomaendeleoyajumla.

Hatuazakupinga

(a) Husababishaajali.

(b) Huenezatabiazisizoruhusiwa/kubalikakati
kajamii – mf. Wizi, usherati,
ujambaziwamihadarati.

-

Mwanafunzianawezakushughulikiamaendele
opekeebilakupinga.

- Mwanafunzianawezakupinga.

-

Mwanafunzianawezakushughulikiapandezot
e.

vingiambavyomaanayakeyanaoonanamaan
amethali

- Inshanilazimaimalizikekwamanenohayo.

- Asiyemalizakwamanenohaya,
achukuliwekuwaamejitungiaswali, atuzwealama
02(D-)

3. Kikulachokinguonimwako.

Maanasahihi –

Kilekinachowezakukuathirimwiliwako
(kula) kinapatikanakatikanguouliyovaa.

Maanabatini – Yule

anayewezakusababishamadhara, nimtu
(Yule) unayejuananye –
Anayejuaundaniwaudhaifuwetu/wako.

Mtahiniwaatungekisakinacholengakuthibitis
hauhusianowamtunayulealiyemhasiri.
Ukurubauliopoubainishejinsiukurubahuoum
etumiwakumtiamatanimhasiriwa.

4. –

Mwanafunziaandikekisakinachodhihirishaku
waanajutakwakitendokinacholetamajutona
mbachohawezikukirekebishakwawakatihuo
au mwanafunziaandika visa